

Ýoel Kitaby we Laodikiýaly Ýedinji Gün Adventist Ybadathanasy — Sekizinji San

Jeff Pippenger

2025-12-09

Sekizinji San

Ol kime bilim öwreder? we ol kime taglymy düşündirer? süýtden kesilenlere, emelden aýrylanlara.

Çünki görkezme üstüne görkezme, görkezme üstüne görkezme; setir üstüne setir, setir üstüne setir; bu ýerde biraz, ol ýerde biraz bolmalydyr. Çünki Ol bu halka peltek dodaklar we başga bir dil arkaly sözlär. Olara: “Bu dynçlykdyr, munuň bilen ýadawlara dynç berip bilersiňiz; bu hem täzelenişdir” diýdi. Emma olar diňlemek islemediler.

Emma Rebbiň sözi olar üçin düzgün üstüne düzgün, düzgün üstüne düzgün; setir üstüne setir, setir üstüne setir; bu ýerde azrak, ol ýerde azrak boldy; olar gidip, yza gaçyp, döwölüp, duzaga düşüp, tutulmaklary üçin.

Şonuň üçin, eý, Iýerusalimdäki bu halka hökümdarlyk edýän masgaralaýjy adamlar, Rebbiň sözünü diňläň. Çünki siz: “Biz ölüm bilen äht baglaşdyk, dowzah bilen ylalaşdyk; joşup gelyän bela geçip gidende, ol bize ýetmez; sebäbi biz ýalany özümize pena etdik, galplygyň astynda gizlendik” diýdiňiz. Şonuň üçin Reb Hudaý şeýle diýýär: Ine, Men Sionda düýp üçin bir daş goýýaryn, synagdan geçen bir daş, gymmatly burç daşy, berk binýat; iman eden howlukmaz. Şeýle hem Men hökümi ölçeg ýüpi edip goýaryn, dogrulygy bolsa gurşun sallançagy edip goýaryn; doly ýalan penasyny süpürüp äkider, suwlar bolsa gizlenilýän ýeri basyp gider. Siziň ölüm bilen baglaşan ähtiňiz ýatyrylar, dowzah bilen eden ylalaşygyňyz durmaz; joşup gelyän bela geçip gidende, siz onuň astynda depelenersiňiz. Işaya 28:9–18.

Ierusalimi dolandyryň masgaralaýjy adamlar Laodikiýadaky Ýedinji Günüň Adventist ýygnaýynyň ýolbaşçylarydyr; Işaya birnäçe aýat ön olary “Efraýymyň serhoşlary” we “tekepbirligiň täji” diýip kesgitlepdi. Pentikost gününde Petrus bu habaryň serhoş adamlar tarapyndan yglan edilýändigini öňe sürýänlere jogap berdi. Soňky ýagşyň döwri hakyky we galp soňky ýagşyň habary bilen baglydyr. Rebden gelen habar elmydama ybadat edýänleriň iki toparyny emele getirýär, we şol iki toparyň ikisi-de şerap içýär. Mukaddes edilen habar, ýa-da mukaddes edilen şerap, Ýowelde wepasyzlaryň agzyndan kesilip aýrylýan zatdyr.

Oýanyň, eý içgili adamlar, we aglaň; eý şerap içýänleriň hemmesi, nala çekiş, täze çakyr sebäpli; çünki ol agzyňyzdan kesilipdir. Ýoel 1:5.

Ýoweliň birinji babynda, Lawodikiýa Ýedinji gün Adventist ybadathanasyny aňladýan üzümliğin erbet bagbanlary, “täze şerabyň” olaryň agzyndan “kesilip alynmagy” bilen baglanyşykly ýazgarylýar we höküm edilýär. Hudaý erbet, serhoş bagbanlardan “tagam we içgi sadakalary” bilen şekillendirilýän Hudaýyň Ruhunyň ahyrky ýagmyrdaky guýuşyny kesip aldy ýa-da saklap galdy.

Galla we içgi hödürlemesi Rebbiň öýünden kesilip aýryldy; ruhanylar, Rebbiň hyzmatkärleri, ýas tutýarlar. Meýdan harap boldy, ýer aglaýar; çünki galla ýok edildi; täze şerap gurady, ýag kemeldi. Eý, daýhanlar, utanyň; eý, üzüm bagbanlary, aglaşyň, bugdaý we arpa üçin; çünki meýdanyň hasyly ýok boldy. Üzüm agajy gurady, injir agajy kemeldi; nar agajy, hurma agajy hem-de alma agajy, hatda meýdandaky ähli ağaçlar gurap galdy; çünki şatlyk ynsan ogullaryndan gurap ýok boldy. Guşaklaryňyzy daňyň we ýas tutuň, eý, ruhanylar; aglaşyň, eý, gurbanlyk sypasynyň hyzmatkärleri; geliň, gijäni tutuşlygyna ýüň matada geçirip ýatyň, eý, Hudaýymyň hyzmatkärleri; çünki galla hödürlemesi we içgi hödürlemesi siziň Hudaýyňyzyň öýünden saklanyp galdy. Agzybeklik ygılan ediň, dabaraly ýygnak çagyryň, ýaşululary hem-de ýurduň ähli ilatyny Hudaýyňyz Rebbiň öýüne ýygnap, Rebbe perýat ediň: Wah, şol gün üçin! çünki Rebbiň günü golaýlap geldi, we Gudratygyňçiliniň tarapyndan gelýän heläkçilik ýaly geler. Iýmit biziň gözümiziň alnynda kesilip aýrylmady my? Hawa, Hudaýymyzyň öýünden şatlyk we şadyýanlyk hem aýryldy. Ýowel 1:9–16.

Ýoelyň kitabynda Işaýanyň «Efraýymyň serhoşlary» «oýananda», olaryň oýanýan ýagdaýy — «täze şerap» bilen şekillendirilýän ahyrky ýagyş habarydyr. Bu habar Hudaýyň saýlanan äht halkyndan saklanyp galnypdyr. Parçada «galla» diýlen söz dänäni umumy manyda aňladýar; Hudaýyň Sözi bolsa Gökleriň Çöregidir, we şol parçada ol «biderek edilipdir».

“täze şerap” 9/11-de gelen häzirký hakykat habarydyr. “Täze şerap gurady” we “kesilip aýryldy”, çünki “täze şerap” diňe Ýeremiýanyň “köne” ýollaryna gaýdyp gelýänler tarapyndan ykrar edilýär; sebäbi “täze” habar hemişe “köne” habar bilen ylalaşykdadyr. “Gurady” diýip terjime edilen söz ýewreý dilinde “utanylmak” manysyny berýär.

“Utananlar” Ýoweliň we pygamberleriň esasy temalarynyň biridir. Efraýymyň serhoşlary köplenç “parahatçylyk we howpsuzlyk” habary diýlip atlandyrylýan galp ahyrky ýagyş habaryndan utanýarlar. Dänäniň, täze çakyryň we ýagyň üç nyşany ahyrky ýagyşyň habaryny aňladýar. Ahyrky ýagyş şeýle hem Mukaddes Ruhun inderilmegi hökmünde şekillendirilýär.

Mukaddes Ruhun işi günä, dogrulyk we höküm hakda ynandyrmakdyr, hut şol tertipde-de. Hudaýyň Sözi günä hakda ynandyrýar we “däne” bilen şekillendirilýär. “Täze şeraba” eýe bolmak, “ýagyş” hem-de “şerap” bilen şekillendirilýän Mukaddes Ruha eýe bolanlary tanadýar, çünki “ýagyş” hem “şerap” hem habar ýa-da taglymat hökmünde aňsatlyk bilen görkezilip bilner.

Emma men size hakykaty aýdýaryn: meniň gitmegim siziň üçin peýdalydyr; çünki men gitmesem, Teselli Beriji siziň ýanyňyza gelmez; emma men gidersem, Ony siziň ýanyňyza ibererin. Ol gelende, dünýäni günä, dogrulyk we höküm babatda paş eder: günä babatda, sebäbi olar Maňa iman etmeýärler; dogrulyk babatda, sebäbi Men Atamyň ýanyna gidýärim, siz hem Meni indi görmersiňiz; höküm babatda bolsa, sebäbi bu dünýäniň hökümdary höküm edildi. Size aýtmaly zadym entek köp, ýöne siz häzir olary göterip bilmersiňiz. Emma hakykat Ruhu gelende, Ol sizi ähli hakykata ugrukdyrar; çünki Ol Özünden sözlemez, eýsem näme eşitse, şony sözlär; geljek zatlary-da size bildirer. John 16:7–13.

Ýoelyň “dänesi” “günä” babatda ynandyryan Hudaýyň Sözüdir. “Dogrulyk” bolsa, “täze” (häzirki-hakykat) “şerap” (habar) hökmünde şekillendirilen häzirki hakykat habary arkaly öz adamkärçiligini ylahylyk bilen birleşdirenlerde aýan bolýar. “Ýag” “hökmün” nyşanydyr, çünki

“höküm” höküm edilýänleriň “ýagynyň” bardygyna ýa-da ýokdugyna esaslanýar. Ýoýeliň dānesi, täze şeraby we ýagy — günä, dogrulyk we höküm babatda ynandyrylyşdyr. Mukaddes Ruhuň soňky ýagyşyň dökülmegi bilen baglanyşykly işiniň ähli bölekleri bilelikde, Ýoýel olaryň üstüne “Oýanyň!” diýip buýran pursadyndan, ýagny 9/11-den başlap, Laodikýä Adwentizmini synajak hakykatlary emele getirýär.

Soňky ýagyş habarynyň üç nyşany Ylham kitabyndaky on dördünji bapdaky üç perişdäniň habarlaryna laýyk gelýär, we “ekerançylar” “utanylmaly”, “üzümçilik edýänler” bolsa “aglamaly”. Ýoýel kitabynda Hudaýyň halky hiç haçan utanmaly däl.

Şonda siz Meniň Ýsraýylyň arasynda bolandygymy, Meniň Hudaýyňyz Reb digimi we Menden başga hiç kimiň ýokdugyny bilersiňiz; we Meniň halkym hiç wagt utanja galmaz. Ýowel 2:27.

Daýhanlar we üzüm bagynyň seredijileri utanja galýarlar hem nalap aglaýarlar, çünki olaryň wagyz edýän galp soňky ýagyş habary, özlere idetmek üçin berlen üzüm bagynda ýaşayyş döretmäge güýüçsizdir. Adventizm öz pygamber aýalynyň üsti bilen, olaryň soňky ýagyş tejribesini amala aşyrmaga çagyrylandyklaryny bilýär, emma meýdanlaryň miwesi gurap gidendir. Olar aýratyn-da “bugdaý üçin we arpa üçin” utanja galýarlar hem aglaýarlar. Mesihniň direliş günü getirilen “arpa” ilkinji miwe sadakasy, Pentikost möwsümini başlatdy; bu möwsüm Pentikostda getirilen “bugdaý” ilkinji miwe sadakasy bilen tamamlady. Efraýymyň serhoşlary utanja galýarlar, çünki olar Pentikost möwsüminiň nädogry tarapyndadyrlar; bu möwsüm 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli, soňky ýagyş ýagýan mahaly, gaýtalanýar.

“Köpler öňki ýagyşy uly möçberde kabul etmekde bārden gaýtdylar. Olar Hudaýyň şeýlelik bilen özlere üçin üpjün eden ähli peýdalaryny almandylar. Olar bu ýetmezçiligi soňky ýagyşyň dolduraryna garaşýarlar. Merhemetiň iň baý bolçulygy berlen wagtynda, ony kabul etmek üçin ýüreklerini açmagy niýet edinýärler. Olar gaty aýylganç bir ýalňyşlyk edýärler. Hudaýyň Öz nuruny we bilimini bermek arkaly adam ýüreginde başlan işi yzygiderli dowam etmeli. Her bir adam özüniň zerurlygyny özi duýmaly. Ýürek her bir haramlykdan boşadylyp, Ruhuň içinde mesgen tutmagy üçin arassalanmaly. Ilkinji şāgirtler Pentekost günü Mukaddes Ruhuň inmegine taýýarlanmak üçin günäni boýun almak we ondan ýüz öwürmek, yhlasly dogma etmek hem-de özlere Hudaýa bagyş etmek arkaly taýýarlandylar. Şol bir iş, diňe has uly derejede, indi hem edilmelidir. Şonda ynsan serişdesine diňe berekedi soramak we Rebbiň özü baradaky işi kämilleşdirmegine garaşmak galýardy. Işi başlan Hudaýdyr, Öz işini hem tamamlap, adamy Isa Mesihde kämil eder. Emma öňki ýagyş bilen alamatlandyrylan merhemete hiç hili biperwaýlyk bolmaly däl. Diňe özlere berlen nura görä ýaşayanlar has uly nury alarlar. Eger biz işjeň mesihi häsiýetleriniň amal edilmeginde her gün öňe gitmesek, soňky ýagyşda Mukaddes Ruhuň ýüze çykyşlaryny tanap bilmeris. Ol biziň töweregimizdäki ýürekleriň üstüne ýagyp durýan hem bolup biler, emma biz ony saýgaryp-da, kabul edip-de bilmeris.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Waýt uýa “Elliginji gün möwsümi” diýip atlandyrylan çyzygyň çäginde, “irki ýagyn” Mesih direlenden soň asmandaky ýygnaýyndan düşüp gelip, şāgirtleriň üstüne dem salmagy bolupdy. Bu many-mazmunda “soňky ýagyn” Elliginji gün bolupdy. Elliginji gün möwsüminiň alfasynda

birnäçe damja şägirtleriň üstüne dem arkaly berildi, omegasynda bolsa şol dem salnan şägirtler tutuş dünýä otly diller bilen gepleýärdiler. Başlangyçda hem, ahyrynda hem Mukaddes Ruhun aýan bolmagy. Başlangyçda Hudaýlyk habaryň üsti bilen Mukaddes Ruhy ynsanlyga ýetirýär; ahyrynda bolsa diller (ynsanlyk) we ot (Hudaýlyk) bilen şekillendirilişi ýaly, Hudaýlyk bilen ynsanlyk birleşip, habaryň üsti bilen Mukaddes Ruhy ynsanlyga ýetirýär. Başlangyçdaky arpa ilkinji miwe sadakasy Mesihniň direlişine laýyk gelýär, Elliginji gün ilkinji miwe sadakasyndaky iki bugdaý çöregi bolsa Elliginji güne laýyk gelýär.

Şol iki çörek, günäniň nyşany bolan hamyrmaýany öz içine alan ýeke-täk gurbandy. Çörekler bişirilipdi; şeýlelikde bu günäniň aýrylmagyny aňladýardy, emma şol bir wagtda ýüz kyrk dört müňi aňladýan iki tolkunly çöregiň Malaky kitabyň üçünji babyndaky Ähtiň Habarçysy tarapyndan şol günälerinden arassalanan, ýöne ön günäkär bolan erkekler we aýallar bolandygyny görkezýän hakykaty tassyklaýardy. Şeýlelikde, Pentikost paslynyň alfasy Asman Çöreginiň Öz şägirtlerine öwredişini aňladýardy, şol paslyň omegasy bolsa şol bir şägirtleriň asmana ýokary galdyrylan iki çörek hökmünde nyşanlanmagyny görkezýärdi. Şeýlelikde, ot dilleri görnüşindäki ylahylyk we ynsanlyk nyşany bilen, şägirtleriň habary dünýä alyp gitmegini öňden görkezýän tolkunly gurbandyň ýokary galdyrylmagy birleşip, ýüz kyrk dört müňüň Isa Mesih kämil görnüşde aňladýan bir gurban hökmünde ýokary galdyrylmalydygyny görkezýär; Isa Mesih hem ylahylygyň we ynsanlygyň birleşiginiň günä etmeýändigini aňladýar.

“Öňki ýagşy” “kabul etmezden”, şol bir wagtyň özünde-de “Hudaýyň” “öňki ýagşy” bilen “beren” “ähli nygmatlarynyň” “ýetmezçiliginiň soňky ýagşy arkaly dolduryljakdygyna” garaşmak “elhenç ýalňyşlykdyr.” Öňki ýagşy Ýeremiýanyň 9/11-de ýöremeli ýol hökmünde kesgitlenen “gadymy ýollarydyr.” Bu “elhenç ýalňyşlyk” bolup, şeýle hem adamlary özlerinde gaýanyň üstünde gurlan soňky ýagşy habarynyň bardygyny pikir etmäge eltýän, emma ahyrda olaryň habarynyň çägeniň üstünde gurlandygyny aýan edýän güýçli bir azaşdyryşdyr.

Petrus soňky ýagşy döwründe ýüz kyrk dört müňüň wekili hökmünde kimiň serhoş bolup, kimiň serhoş dældigini göni düşündirmekden utanmady. Ähli pygamberler ahyrky günler barada söz açýarlar, we Ýowel «Efraýymyň serhoşlarynyň» oýanýandygyny hem-de soňky ýagşyň güýji astynda üçünji perişdäniň gaty sesli çagyryşyny jar etjek halk bolmak artykmaçlygynyň hemişelik ellerinden alnandygyny aýdyň subutnamalar bilen ýüzbe-ýüz edilýändigini görkezýär. Ýüz kyrk dört müň soňky ýagşy döwründe, 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli ösdürilip, möhürlenýärler. Olar Guzynyň nirä gitse, Onuň yzyna düşýänlerdir.

Pentikost günü Petrus, Ýoel kitabyna esaslanyp, giçki ýagyn habaryny wagyz edýän şol adamlary wekil edýär. Pentikosty bütün taryhlarynyň dowamynda berjaý etmek jogapkärçiligi berlen ýehudylara Petrus tarapyndan öňki ähli Pentikostlaryň öňe görkezýän Pentikostynyň indi amala aşýandygy habar berilýärdi. Ýehudylar, Efraýymyň serhoşlary ýaly, Babilniň şerabyna şeýle bir serhoş bolupdylar welin, Ýoel kitabynyň mazmunynda giçki ýagyn habary beýan edilende, Petrusy we on birini serhoşlykda aýypladylar. Efraýymyň serhoşlary Ýoeliň birinji babyň başinji aýatynda “oýananda”, olar giçki ýagynyň synag işiniň garşysyna çykarylýarlar; şol ýerde iki topar ýüze çykarylýar. Synag işinde bir topar giçki ýagyn habaryny ykrar edýär, beýleki topar bolsa etmeýär.

“Biz soňky ýagşyň ýagmagyna garaşmaly däldiris. Ol, üstümize düşýän merhemetiň çygy we ýagmyrlaryny tanajak hem-de kabul etjek ähli adamlaryň üstüne gelýär. Haçan-da biz ýagtylygyň böleklerini ýygnasak, hem-de Özüne bil baglamagymyzy isleýän Hudaýyň ygtybarly rehimlerini gadyrlasak, onda her bir wada ýerine ýetiriler. ‘Çünki ýer öz pyntyklaryny çykarşy ýaly, bag hem onda ekilen zatlary gögerdişi ýaly; şeýlelikde Reb Hudaý hem ähli milletleriň önünde dogrulygy we şöhraty ösdürip çykarar.’ Işaya 61:11. Bütün ýer ýüzi Hudaýyň şöhraty bilen doldurylmalydyr.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 7-nji tom, 984.

“Ykrar etmek” diýmek, “bilimi ýatlap tapmak ýa-da gaýtadan ele almak” diýmekdir; çünki soňky ýagşyň habary soňky ýagşyň taryhyny şekillendirýän geçmişdäki mukaddes taryhlar arkaly ykrar edilýär. Petrusyň Pentikost günündäki taryhy Ýowel tarapyndan öňe sürülen taryhy gurluşyň içinde ýerleşdirilipdi. Ýoweliň ýagdaýy bilen Petrusyň ýerine ýetirişi 1844-nji ýylyň Ýarygije Gygyryşynyň taryhy barada iki şaýat berýär. Şol üç şaýat (we beýlekiler) soňky ýagşyň taryhynyň, ýagdaýynyň we habarynyň mysallary hökmünde “ykrar edilmelidir”.

Mesih ýokary galyp, soňra gaýdyp gelenden soň şägirtleriň üstüne demi üflände, bu Pentikostdaky beýik dökülmäniň ön ýanyndaky “birnäçe damja” ýalydy. Başlangyçda-da, ahyrynda-da Mukaddes Ruhun dökülmeginiň bir ýüze çykyşy boldy. Mesihden şägirtlerine gelen şol birnäçe damja, omega bilen we habaryň şägirtlerden dünýä dökülmegi bilen tamamlanýan Pentikost möwsüminiň alfasy bolup durýar. Alfa arpanyň ilkinji hasyl sadakasy bilen belliklenýär we bugdaýyň ilkinji hasyl sadakasy bilen tamamlanýar. Soňky ýagşyň başlangyjy 11-nji sentýabrda Nýu-Ýork şäheriniň beýik binalarynyň ýykylyp düşürilmegi bilen belliklendi. Bu, Ýekşenbe kanunyna eltýän taryhyň başlangyjyny belleýär. 11-nji sentýabr arpanyň ilkinji hasyl sadakasy bilen, Ýekşenbe kanuny bolsa bugdaýyň ilkinji hasyl sadakasy bilen şekillendirilýär.

Efraýmyň serhoşlary özleriniň patyşalygynyň ellerinden alnyp, degişli miweleri berjek bir halka beriljekdiginiň hakykatyna oýanýarlar. Ýowel serhoşlaryň boýun egmezligini şeýle ýüze çykarýar: «iýmek» hem-de «içmek» sadakalarynyň Rebbiň öýünden kesilip aýrylandygyny, şeýle-de «täze şerabyň» olaryň agzyndan kesilip aýrylandygyny görkezýär. Ibrany dilinde «täze şerap» täze sykylan şiredir, emma başynjy aýatda serhoşlaryň içýän «şeraby» bolsa açan şiredir. Bu ýerde şerabyň iki görnüşi bardyr; ol taglymaty aňladýar, Ýoweliň mazmunynda bolsa bu taglymat soňky ýagyş habarydyr. Efraýmyň serhoşlary açan şiräni içip geldiler, olar bolsa «täze», täze sykylan şiräden «kesilip aýrylandyr». Şerabyň iki görnüşi soňky ýagyşyň iki habaryny aňladýar, serhoşlar bolsa päk habardan «kesilip» aýrylandyr. «Kesilip aýryldy» diýip terjime edilen ibrazy sözi gadymy äht baglaşyk ýörelgesine esaslanýar; onda haýwanlar kesilýärdi we olaryň bölekleriniň arasyndan geçilýärdi. «Kesilip aýrylmak» Hudaýyň äht halky hökmünde ret edilmek diýmekdir.

Ýoweliň kitaby soňky günlerde Hudaýyň halkyny, Daniel kitabynyň 1798-nji ýylda möhüriniň açylmagy netijesinde ýüze çykan Milleritlerden başlap, Daniel kitabynyň 1989-njy ýylda möhüriniň açylmagy netijesinde ýüze çykarylan ýüz kyrk dört müň bilen tamamlanýandygyny kesgitleýär. Başlangyçda Mukaddes Ruhun dökülip berilmegi Ekseter lager ýygnaýyndan 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndaky lapykeçlige çenli bolan döwür arkaly şekillendirilipdi. Şol taryh Matta yigrimi başdäki on gyzyň timsalyny ýerine ýetirdi; ol timsal ýüz kyrk dört müňüň taryhynda hem

sözün doly manysynda gaýtalanýar.

«Matta 25-däki on gyz barada mesel hem Adventist halkynyň tejribesini görkezýär». The Great Controversy, 393.

“Men köplenç on gyzyň tymsalyna salgylanylýaryn; olaryň başy paýhasly, başy bolsa akylsyzdy. Bu tymsal in ownuk jikme-jigine çenli berjaý edildi we berjaý ediler, çünki onuň hut şu wagt üçin aýratyn ulanylyşy bar, hem-de üçünji perişdäniň habary ýaly, ol berjaý edildi we döwrüň ahyryna çenli häzirki hakykat bolmagynda dowam eder.” Review and Herald, August 19, 1890.

“Erbetlikde, aldawda we azgynlykda, hatda ölümiň kölegesinde ýatan bir dünýä bar,—ukuda, ukuda. Olary oýarmak üçin janynda kimler ah çekýär? Olara haýsy ses ýetip biler? Aňym geljege tarap alnyp gidýär, şonda şeýle bir yşarat berler: ‘Ine, Güýew gelýär; Ony garşy almaga çykyň.’ Emma käbirleri çyralaryny doldurmak üçin ýag edinmegi gijikdiren bolarlar, we olar örän giç ýagyň alamatlandyryan zady bolan häsiýetiň geçirip bolmaýandygyny bilerler. Ol ýag Mesihniň dogrulygydyr. Ol häsiýeti aňladýar, we häsiýet geçirip bolýan däl. Hiç bir adam ony başga biri üçin gazanyp bilmez. Her kim özüniň günäniň her bir tegmilinden päklenen bir häsiýetini özi gazanmalydyr.” Bible Echo, May 4, 1896.

Kimler “şer içinde yatan bir dünýäni” “uyandırmak için can ıstırabı duymaktadır?” Bu soruya Yoel cevap verir:

Şeýle bolar: Rebbiň adyny çagyran her bir adam halas bolar; çünki Rebbiň aýdyşy ýaly, Sion dagynda we Iýerusalimde halas boluş bolar, hem-de Rebbe degişli bolan galyndylaryň arasynda, ýagny Rebbiň çagyryklarynyň içinde. Ýoel 2:32.

Biz bu meseleleri indiki makalada dowam etdireris.

Direliş gününün günortadan soňky wagtlarynda, şägirtleriň ikisi Iýerusalimden sekiz mil uzaklykda ýerleşýän kiçijik Emmaus şäherçesine barýan ýoldady. Bu şägirtler Mesihniň işinde görnükli orun tutmadyk bolsalar-da, Oňa ýürekden ynanyan adamlardy. Olar Pasha baýramyny berjaý etmek üçin şähere gelipdiler we soňky bolup geçen wakalar sebäpli örän alada-gümana düşüpdiler. Olar şol ir säherde Mesihniň jesediniň mazardan alnyp gidilendigi baradaky habary, şeýle hem perişdeleri gören we Isa bilen duşuşan aýallaryň gürrüňini eşidipdiler. Indi bolsa oýlanmak we dogma etmek üçin öýlerine dolanyp barýardylar. Olar gam-gussaly agşamky ýoluny dowam etdirip, sud we haça çüýleniş wakalary hakda özara gürrüň edýärdiler. Olar mundan öň hiç wagt beýle derejede doly ruhdan düşmändiler. Umytsyz we imansyz ýagdaýda, olar haçyň kölegesinde ýöräp barýardylar.

“Olar ýolda kän uzak gitmänkäler, olaryň ýanlaryna nätanyş bir adam goşuldy; emma olar gam-gussalaryna we lapykeçliklerine şeýle bir berlipdiler welin, ony ünsli synlamadylar. Olar ýürekleriniň pikirlerini beýan edip, söhbetlerini dowam etdirdiler. Olar Mesihniň beren sapaklary barada pikir ýöredýärdiler, ýöne şol sapaklara düşünmäge ukypsyz ýaly görünýärdiler. Olar bolup geçen wakalar barada gürrüň edýärkäler, Isa olary teselli bermäge ýüregi gysdy. Ol olaryň gaýgysyny gördi; olaryň aňyna: Şeýle derejede peseldilmegine Özi ýol beren bu Adam hakykatdan-da Mesih bolup bilermi? diýen pikiri getirýän gapma-garşy we

sersemlediji düşüňjelerine Ol düşünyärdi. Olaryň gaýgysyny saklap bolmady, we olar agladylar. Isa olaryň ýürekleriniň söýgi bilen Oňa berk baglanandygyny bilýärdi, we olaryň gözýaşlaryny süpürip, olary şatlyk hem begenç bilen doldurmaga ýüregi gysýardy. Emma ilki bilen Ol olara hiç wagt ýatdan çykmajak sapaklary bermelidi.”

“Olara diýdi: Siz ýöräp barýarkaňyz biri-biriňiz bilen nähili gürrüň edýäňiz, näme üçin gynançlysňyz?” Şonda olaryň biri, ady Kleopas bolan, Oňa jogap berip diýdi: ‘Sen diňe Iýerusalimde nätanyşmy, bu günlerde ol ýerde bolup geçen zatlary bilmeýärmiň?’ Olar Oňa özleriniň Rebbe bolan umytsyzlygyny gürrüň berdiler, Ol barada şeýle diýdiler: ‘Ol Hudaýyň we ähli halkyň önünde işde hem sözde gudratly bir pygamberdi’; emma, ‘baş ruhanylar we biziň ýolbaşçylarymyz,’ diýdiler, ‘Ony ölüme höküm etdirip, haça çüýlediler.’ Uly lapykeçlikden ýaralanan ýürekler we titräp duran dodaklar bilen olar şeýle hem goşdular: ‘Biz bolsa Onuň Ysraýyly halas etjekdigi umydyndadyk; üstesine-de, bu zatlaryň bolanyňa şu gün üçünji gün boldy.’”

Geň zat, şägirtler Mesihniň sözlerini ýatlamadylar we bolup geçen wakalary önünden aýdanlygyny aňlamadylar! Olar Onuň aýdanlarynyň soňky böleginiň hem edil ilkinji bölegi ýaly hökman ýerine ýetjekdigine, üçünji günü täzeden direljegine düşünmediler. Ine, olaryň ýatlamaly bolan bölegi şu eken. Ruhanylar bilen ýolbaşçylar muny unutmandylar. «Taýýarlyk gününden soňky gün baş ruhanylar bilen fariseýler Pilatusyň ýanyna ýygnanyp baryp: “Jenap, biz ýatlaýarys, ol aldawçy heniz dirikä: ‘Üç günden soň men täzeden direlerin’ diýipdi”» diýdiler. Matta 27:62, 63. Emma şägirtler bu sözleri ýatlamadylar.

“Soňra Olara diýdi: Eý, akmaklar we pygamberleriň aýdanlarynyň hemmesine ynanmaga ýürekden haýal bolanlar! Mesih bu zatlary çekmeli we Öz şöhratyna girmeli dälmi?” Şägirtler bu nätanyş adamyň kim bolup biljekdigine haýran galýardylar; Ol olaryň juda kalplaryna çenli aralaşyp, şeýle çynlakaýlyk, mähirlilik we duýgudaşlyk bilen, şeýle hem şeýle umytly sözler bilen gepleýärdi. Mesih tutulyp berlenden bäri ilkinji gezek olar umyt duýup başladylar. Olar köplenç ýoldaşlaryna içgin seredýärdiler we Onuň sözleriniň edil Mesihniň aýdardy diýen sözleri ýaly bolandygyny pikir edýärdiler. Olar haýratdan dolup, ýürekleri şatlykly garaşma bilen çalt urup başlady.”

Mukaddes Kitabyň taryhynyň hut Alfa-sy bolan Musadan başlap, Mesih ähli Ýazgylaryň içinden Özi baradaky zatlary olara düşündirdi. Eger Ol ilki bilen Özüni olara mälüm eden bolsady, olaryň ýürekleri kanagatlanan bolardy. Şatlyklarynyň dolulygynda olar mundan artyk hiç zada açlyk çekmezdiler. Emma olar üçin Köne Ähtdäki nusgalaryň we pygamberlikleriň Onuň barada berýän şaýatlygyna düşünmek zerurdy. Olaryň imany şolaruň üstünde berkidilmelidi. Mesih olary ynandyrmak üçin hiç bir gudrat görkezmedi, ýöne Onuň ilkinji işi Ýazgylary düşündirmek boldy. Olar Onuň ölümüne ähli umytlarynyň ýok edilşi hökmünde garapdylar. Indi bolsa Ol pygamberlerden ugur alyp, munuň hut olaryň imany üçin iň güýçli delildigini görkezdi.

Bu şägirtleri öwredende, Isa Öz wezipesine şaýatlyk edýän çeşme hökmünde Köne Ähtiň ähmiýetini görkezdi. Häzir özlerini mesihi diýip ykrar edýänleriň köpüsi Köne Ähti taşlap, onuň indi hiç hili peýdasynyň ýokdugyny öňe sürýärler. Emma bu, Mesihniň taglymaty dälidir. Ol oňa şeýle ýokary baha berýärdi welin, bir gezek şeýle diýdi: “Eger olar Musa bilen

pygamberleri diňlemeýän bolsalar, ölülenden biri direlse-de, ynanmazlar.” Luka 16:31.

Bu, patriarchlar we pygamberler arkaly, Adamyň günlerinden başlap zamananyň soňky sahnalaryna çenli gepleýän Mesihniň sesidir. Halasgär Täze Ähtde nähili aýdyň açylyan bolsa, Köne Ähtde-de şonça-da aýdyňlykda aýan edilýär. Mesihniň ýaşaýşyny we Täze Ähtiň taglymatlaryny aýdyňlyk we gозzellik bilen ýüze çykarýan zat pygamberlikli geçmişden saçýan nurdur. Mesihniň gudratlary Onuň Hudaýlygyny subut edýär; emma Onuň dünýäniň Halasgäri bolandygyny has güýçli subut edýän delil, Köne Ähtiň pygamberliklerini Täze Ähtiň taryhy bilen deňeşdirmekde tapylýar.

Pygamberlikden delillendirmek arkaly, Mesih Öz şägirtlerine ynsan tebigatynda nähili bolmalydygy barada dogry düşünje berdi. Ynsanlaryň arzuwlaryna laýyklykda tagta çykyp, patşalyk häkimiýetini ele aljak Mesih baradaky olaryň garaşýan düşüňjesi aldawçy bolupdy. Bu bolsa, Onuň eýeläp boljak iň beýik derejeden iň pes derejä çenli aşak inşine dogry düşünilmegine päsgel bererdi. Mesih Öz şägirtleriniň pikirleriniň her bir aýratynlykda arassa we hakykata laýyk bolmagyny isledi. Olar mümkin boldugyça, Oňa bölünip berlen jebir-jepanyň kasesi barada düşünelidilerdi. Olara, olaryň heniz düşüňip bilmeýän şol elhenç göreşiň dünýäniň binýady goýulmazdan ön baglaşylan ähtiň ýerine ýetirilmesidigini görkezdi. Mesih ölmeli boldy, edil kanuny bozan her bir adam günäde galmagyny dowam etdirse nähili ölmeli bolsa, şonuň ýaly. Munuň hemmesi şeýle bolmalydy, emma onuň soňy ýeňliş bilen däl-de, şöhratly, baky ýeňiş bilen tamamlanmalydy. Isa olara dünýäni günäden halas etmek üçin her bir tagallanyň edilmelidigini aýtdy. Onuň yzyna eýerijiler, Ol nähili ýaşan bolsa, şonuň ýaly ýaşamaly we Ol nähili iş eden bolsa, şonuň ýaly, güýçli hem-de tutanýerli yhlas bilen işlemelidiler.

„Şeýlelik bilen Mesih Öz şägirtleri bilen söhbet etdi, olaryň Mukaddes Ýazgylara düşüňmekleri üçin akyllaryny açdy. Şägirtler ýadawdylar, emma söhbet gowşamadı. Durmuş we ynam sözleri Halasgäriň dodaklaryndan döküldi. Emma muňa garamazdan olaryň gözleri tutulgy bolup galdy. Olara Iýerusalimiň ýyklyşy barada gürrüň bereninde, olar heläk bolmaga höküm edilen şol şähre aglap garadylar. Emma olar ýol ýoldaşlarynyň kimdigini entek az-kem hem güman etmeýärdiler. Olar özara söhbetleriniň mowzugynyň öz ýanlarynda ýörändigini pikir hem etmeýärdiler; çünki Mesih Özi barada başga bir adam hakda aýdýan ýaly söz açdy. Olar Ony uly baýramda gatnaşanlaryň biri, indi bolsa öz öýüne dolanyp barýan adam diýip oýlandylar. Ol hem olar ýaly gödek daşlaryň üstünden seresaplylyk bilen ýöräp, käte olar bilen biraz dynç almak üçin saklanýardy. Şeýlelik bilen olar daglyk ýoldan öňe barýardylar; ýakynda Hudaýyň sag tarapynda Öz ornuny eýelejek we: „Gökte-de, ýerde-de ähli ygtyýar Maňa berildi“ diýip aýdyp biljek Şol Biri olaryň ýanlarynda ýöräp barýardy. Matta 28:18.

“Ýolagçylygyň dowamynda gün ýaşypdy, syýahatçylar dynç aljak ýerlerine ýetmezlerinden ön ekin meýdanlaryndaky zähmetkeşler işlerini goýupdylar. Şägirtler öýlerine girmekçi bolýarkalar, nätanyş Adam syýahatyny dowam etdirjek ýalydy. Emma şägirtleriň kalplary Oňa çekilýärdi. Olaryň janlary Ondan ýene-de köp zat eşitmäge teşnedi. ‘Biziň bilen gal’, diýip olar aýtdylar. Ol çakylygy kabul etmeýän ýalydy, emma olar: ‘Agşam golaýlap gelýär, gün hem ep-esli geçdi’, diýip, gaýtalap haýyş etdiler. Mesih bu ýalbarmaga boýun bolup, ‘olaryň ýanyna girip, olar bilen galmaga gitdi.’”

Eger-de şägirtler öz çakylyklarynda tutanýerli bolmadyk bolsadylar, ýol ýoldaşlarynyň direlen Rebdigini bilmezdiler. Mesih Öz ýoldaşlygyny hiç kime mejbury etmeýär. Ol Özüne mätäç bolanlar bilen gyzyklanýar. Ol örän pes öýe-de höwes bilen girer we iň kiçi görülen ýüregi-de şatlandyrar. Emma adamlar gökdäki Myhmany ýatlamaga ýa-da Ondan özleri bilen galmagyny haýyş etmäge aşa biparh bolsalar, Ol ýoluny dowam etdirer. Şeýlelikde, köpler uly ýitgäa sezewar bolýarlar. Olar ýolda özleri bilen bile ýöreýärkä, şägirtleriň Ony tanamaýşy ýaly, Mesihe-de tanamaýarlar.

Çörekden ybarat ýönekeý agşam nahary tizden taýýarlanylýar. Ol saçagyň başynda ornuny alan Myhmanyň öňüne goýulýar. Indi Ol iýmiti mübärekleme üçin ellerini uzadýar. Şägirtler haýran galyp yza çekilýärler. Olaryň ýoldaşy öz ellerini edil Ussadynyň öňler edişi ýaly uzadýar. Olar ýene seredýärler, ine, Onuň ellerinde myhlaryň yzy görünýär. Ikisi hem dessine gygyrýarlar: Bu Reb Isa! Ol ölümden direldi!

Olar turup, Özlerini Onuň aýaklaryna taşlamak hem-de Oňa sežde etmek üçin öňe atylýarlar, emma Ol olaryň gözlerinden gaýyp bolýar. Olar ýaňy-ýakynda teni gabrda ýatan Biriniň eýeläp duran ýerine seredip, biri-birine şeýle diýýärler: «Ol ýolda biziň bilen gepleşip durka we bize Ýazgylary açyp görkezýärkä, ýüregimiz içimizde ýanyp durmadykmy?»

Ýöne bu beýik hoş habary ýetirmeli bolandyklary üçin olar oturyp gürrüň edip bilmeýärler. Olaryň ýadawlygy hem açlygy hem geçip gidýär. Olar naharyny dadyp hem görmän galdyrýarlar-da, şatlykdan dolup, şol bir gelen ýollary bilen derrew ýene ýola düşýärler, şäherdäki şägirtlere bu habary ýetirmek üçin howlугýarlar. Ýoluň käbir ýerleri howpsuz däl, emma olar kert ýerlerden aşyp geçýärler, ýylmanak gaýalarda taýýarlar. Olar özleri bilen şol ýoly geçen Onuň goragynyň bardygyny ne görýärler, ne-de bilýärler. Hajy hasa taýaklary ellerinde, batyrganman biljeklerinden hem has çalt gitmegi isläp, öňe dyzaýarlar. Olar yzlaryny ýitirýärler, ýöne ony gaýtadan tapýarlar. Käte ylgap, käte бүdüräp, görünmeýän Ýoldaşlary бүtin ýol boýy edil gapdallarynda bolşy ýaly, olar öňe süýşýärler.

“Gije garaňky, ýöne Dogrulygyň Güneşi olaryň üstüne saçýar. Olaryň ýürekleri şatlykdan bökýär. Olar özlerini täze bir dünýäde ýaly duýýarlar. Mesih diri Halaskärdir. Indi olar Onuň ölenine gynanmaýarlar. Mesih direldi — muny olar gaýta-gaýta gaýtalaýarlar. Gaýgylylara alyp barýan habary hem şudur. Olar Emmausa barýan ýoldaky ajaýyp wakany gürrüň bermelidirler. Olar ýolda özlerine kimiň goşulandygyny aýtmalydyrlar. Olar dünýä berlen iň beýik habary, adam maşgalasynyň bu dünýäde-de, bakyýetde-de umytlarynyň bagly bolan hoş habarynyň ýüzlenmesini alyp barýarlar.” The Desire of Ages, 795–801.